

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Construcții

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență în
Construcții

Valeriu Pelivan
"14" 12 2016

Curriculum disciplinar
F.08.O.016 Economia ramurii

Specialitatea: 72220 „Tehnologia Prelucrării Lemnului”

Calificarea: Tehnician în prelucrarea lemnului

Chișinău 2016

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

Scobiola Olga, profesor disciplini economice , grad didactic I, Centrul de Excelență în Construcții.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Construcții.

Director

Valeriu Pelivan

14 " 12 2016

Recenzenți:

1. Țurcan Lucia, director adjunct instruire și educație, grad didactic superior
2. Gherța Viorica, șef secție, grad didactic I.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei	5
IV. Administrarea disciplinei	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	8
VII. Studiu individual ghidat de profesor	8
VIII. Lucrările practice recomandate	9
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	10
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu	10
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	11

I. Preliminarii

Economia reprezintă o modalitate specifică de utilizare a resurselor economice rare, de organizare a procesului de producție și de trecere a bunurilor create de la producător la consumator. Pe parcursul istoriei, atât elementele de bază ale activității economice, cât și formele concrete de organizare a acestora s-au modificat fără încetare. Astfel studiarea disciplinelor economice este indispensabilă pentru fiecare ramură a economiei naționale, în special pentru domeniul construcțiilor unde relațiile economice dintre participanții la realizarea lucrărilor de construcții și montaj sunt specifice.

Disciplina „Economia Ramurei” va dezvălui elevilor secretele activității economice profitabile din cadrul unităților economice ale ramurei construcțiilor. Astfel în contextul activității economice, veriga organizatorică de bază este întreprinderea. Ea este o unitate economică alcătuită dintr-un ansamblu ierarhizat de resurse (forța de muncă, fonduri fixe, materii prime și materiale) avînd rolul de a realiza produse sau servicii și, totodată, de a-și crea mijloacele necesare procurării produselor sau altor servicii de care are nevoie în activitatea ei.

La baza întreprinderii stă activitatea de producție specifică profilului ei, ca rezultat al interacțiunii a trei factori: forța de muncă, obiectul muncii și mijloacele de muncă. Pe lîngă toate acestea se va studia și mecanismul de formare a costurilor de realizare a lucrărilor de construcții-montaj, deoarece sistemele de alimentare cu căldură și gaze, ventilația sunt parte componentă a construcțiilor, ca lucrări separate de execuție.

Cursul de „Economia ramurii” prevede 90 ore, dintre ele pentru *contactul direct* sunt 45 ore, pentru *studiul individual* 45 ore. Cursul se predă la anul IV, semestrul VIII de studii. Forma de evaluare finală – examen. Înainte de studierea propriu zisă a disciplinei, elevul trebuie să cunoască: elemente de coordonare a unei unități economice din domeniul prelucrării lemnului, să cunoască sistemul operațional al întreprinderii; să aibă abilități de identificare a lucrărilor necesare realizării obiectelor de mobilier precum și calculul volumelor de lucru, să aibă abilități de lucru cu indicatoarele de norme, să posede abilitatea de lucru cu documentele excell și word, să aibă capacitatea de a lucra în grup și de a putea organiza lucrul în echipă.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională.

Mediul ambiant influențează totalitatea activităților, materiale și spirituale și are un impact deosebit asupra naturii și societății, motive ce au impus garanția calității producției în domeniul mobilierului.

La sfîrșitul cursului elevul va fi capabil să:

Să explice fenomenele economice ce se desfășoară în interiorul întreprinderii;

Să identifice căi de optimizare a consumului de resurse (de muncă, materiale și utilaje precum și cele financiare);

Să ia decizii la nivel de modul de realizare a unor tipuri de lucrări la fața locului, în ateliere;

Să manifeste toleranță față de opinii diferite;

Să elaboreze documentația economică în baza unui proiect cunoscând noțiunile din cadrul altor discipline precum: legislația ramurei; antreprenoriat; tehnologia prelucrării elementelor de mobilier, etc.

III. Competențele profesionale specifice modului

CS 1. Explicarea faptelor, proceselor, fenomenelor din viața reală, utilizând concepte specifice domeniului economic în elaborarea unei comunicări privind dezvoltarea pieței produselor din lemn;

CS 2. Realizarea de conexiuni între cunoștințele dobândite în domeniul economic și aplicarea acestora în evaluarea și optimizarea soluțiilor unor situații problemă autentice sau simulate;

CS 3. Luarea deciziilor în diferite situații bazate pe calculele efectuate în baza normativelor, standardelor și regulilor specifice domeniului prelucrării lemnului.

IV. Administrarea modului.

Codul modulului	Denumirea modulului	Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Nr credite
			Total	Contact direct		Lucrul individual		
				Prelegeri	Practică/ Seminar			
F.08.O.016	Economia ramurii	VIII	45	30	15	45	examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Noțiuni și concepte de bază	
<p>UC 1 Explicarea faptelor, proceselor, fenomenelor din viața reală, utilizând concepte specifice domeniului economic în elaborarea unei comunicări privind dezvoltarea pieței produselor din lemn;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Explicarea etimologia noțiunii de economie; • Clasificarea științelor economice din cadrul sistemului de științe economice; • Enumerarea compartimentelor economiei; • Identificarea rolului tranziției RM la economia de piață; • Aprecierea rezultatelor perioadei de tranziție a RM; • Analiza sistemului de proprietate în RM; • Distingerea tipurilor de proprietate; • Prezentarea informației statistice cu privire la formele de proprietate prezente în RM. • Specificarea rolului domeniului construcțiilor în dezvoltarea economică națională; • Explicarea diferenței dintre ramura construcțiilor și alte ramuri a economiei naționale; • Descrierea procesului de activitate în domeniul materialelor de construcții; • Clasificarea producției de materiale de construcții; • Identificarea participanților pe piața materialelor de construcții. 	<p>1.1 Economia și știința economică</p> <p>1.1.1 Economia în activitatea socială. Semnificația cuvântului economie. Tipuri de cunoștințe economice.</p> <p>1.2 Perioada de tranziție în R. M.: învățăminte, consecințe, concluzii.</p> <p>1.3 Proprietatea. Tipurile de proprietate.</p> <p>1.2 Dezvoltarea domeniului de construcții</p> <p>1.2.1 Rolul construcțiilor în economia națională. Dezvoltarea construcțiilor și starea lor în perioada de tranziție în RM.</p> <p>1.2.2 Analiza pieței materialelor de construcții.</p> <p>1.2.3 Particularitățile funcționării pieței materialelor de construcții.</p> <p>1.2.4 Organizarea relațiilor economice între unitățile participante pe piața materialelor de construcții.</p>
1. Optimizarea utilizării resurselor în cadrul activității întreprinderii de construcții	
<p>UC 2 Realizarea de conexiuni între cunoștințele dobândite în domeniul economic și aplicarea acestora în evaluarea și optimizarea soluțiilor unor situații problemă autentice sau simulate;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Distingerea factorilor de producție din totalitatea resurselor economice utilizate în activitatea de antreprenariat; • Exprimarea conținutului fondurilor fixe; • Reprezentarea grafică a structurii capitalului fix și circulant; • Reproducerea noțiunilor de uzură fizică și morală; • Evaluarea metodelor de determinare a uzurii fizice; • Estimarea gradului de uzură a mijloacelor fixe prin metoda liniară și cea dependentă de volumul producției; • Calculul indicatorilor eficienței utilizării fondurilor fixe și a mijloacelor circulante; • Descrierea importanței calculului indicatorilor de 	<p>2.1 Resursele materiale în activitatea de construcții-montaj</p> <p>2.1.1 Noțiunea de factori de producție: munca, pământul, capitalul. Componenta și structura fondurilor fixe</p> <p>2.1.2 Uzura fondurilor fixe. Uzură fizică și morală. Cauzele uzurii. Amortizarea fondurilor fixe. Metode de determinare a amortizării</p> <p>2.1.3 Evaluarea fondurilor fixe. Valoare inițială, de reconstituire și reziduală</p> <p>2.1.4 Indicatorii eficienței utilizării fondurilor fixe</p> <p>2.1.5 Mijloacele circulante: componentă și structură. Fonduri circulante de producție și fonduri de rotație. Normarea mijloacelor circulante. Determinarea normativului de materialele, de stocuri de producție</p> <p>2.1.6 Eficiența utilizării mijloacelor circulante. Indicatori de eficiență: nivelul cheltuielilor mc, coeficientul vitezei de</p>

Unități de competență	Unități de conținut
<p>eficiență a utilizării fondurilor fixe și circulante;</p> <ul style="list-style-type: none"> Judecarea asupra rolului normarii mijloacelor circulante în cadrul întreprinderilor; Stabilirea relației dintre indicatorii eficienței economice și rezultatele întreprinderii. Definirea noțiunilor de: recrutare; selecție; planificare; analiza postului; Stabilirea principiilor de recrutare eficientă; Identificarea cazurilor de eșec în planificare și recrutare; Specificarea pașilor necesari în planificarea resurselor muncii la realizarea LCM; Propunerea căilor de sporire a productivității muncii în realizarea obiectelor de construcții. Să identifice componentele sistemului de salarizare; Să definească noțiunea de salariu; Să clasifice tipurile de salariu conform modului de calcul; Să enumere tipurile de salarizare; Să distingă forma de salarizare în domeniul construcțiilor; Să formuleze principiile de salarizare; Să calculeze salariul brut, și net al angajaților din domeniul construcțiilor; <p>Să raporteze modul de calcul a salariului la legislația în vigoare.</p>	<p>rotație, viteza de rotație</p> <p>2.2 Resursele umane și productivitatea muncii</p> <p>2.2.1 Asigurarea cu resurse umane: analiza postului, planificarea resurselor umane, recrutarea, selecția și dezvoltarea resurselor umane</p> <p>2.2.2 Productivitatea muncii și metodele de măsurare a ei</p> <p>2.2.3 Căile de creștere a productivității muncii</p> <p>2.3 Sistemul de retribuire</p> <p>2.3.1 Sistemul de retribuire: componență și structură</p> <p>2.3.2 Formele de retribuire: în acord și în regie. Acord direct și progresiv, individual, colectiv și global</p> <p>2.3.3 Salariul: conținut și forme. Salariul teoretic și efectiv, nominal și real</p>
2. Gestiunea veniturilor și cheltuielilor	
<p>UC 3 Luarea deciziilor în diferite situații bazate pe calculele efectuate în baza normativelor, standardelor și regulilor specifice domeniului prelucrării lemnului;</p> <ul style="list-style-type: none"> Delimitarea cheltuielilor în cadrul realizării obiectelor de construcții; Soluționarea problemelor privind diminuarea costului în organizații; Propunerea unor soluții eficiente privind economisirea de resurse pe șantier; Repartizarea profitului în cadrul întreprinderii; Calculul prețului materialelor de construcții fără TVA; 	<p>3.1 Elementele costului de producție. Costul producției</p> <p>3.1.1 Costul de producție ca o categorie economică. Prețul de cost. Clasificare costurilor de producție</p> <p>3.1.2 Costul de oportunitate. Delimitarea cheltuielilor ce se cuprind în costul de producție</p> <p>3.1.3 Structura costului de producție. Căile de reducere a costului de producție</p> <p>3.2 Profitul agenților economici</p> <p>3.2.1 Noțiune de profit. Profit normal și economic, brut și net</p> <p>3.2.2 Modul de repartizare a profitului. Determinarea profitului</p> <p>3.3 Sistemul fiscal al Republicii Moldova</p> <p>3.3.1 Componența și structura sistemului fiscal. Codul fiscal</p> <p>3.3.2 Impozitul pe venit. Obiectivul impunerii fiscale, taxa impozitului, modul de calcul și de plată a impozitelor</p> <p>3.3.3 Taxa pe valoare adăugată. Modul de calcul și de plată</p>

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Noțiuni și concepte de bază	16	8	2	6
2.	Optimizarea utilizării resurselor în cadrul activității întreprinderii de construcții	41	12	7	22
3.	Gestiunea veniturilor și cheltuielilor în activitatea de construcții montaj	33	10	6	17
	Total	90	30	15	45

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Noțiuni și concepte de bază			
1. Perioada de tranziție a RM la economia de piață	Tabel cu: realizări/ consecințe/ probleme	Prezentare orală a conținutului posterului elaborat pe foi A3	Săptămâna 1-2
2. Analiza statistică a tipurilor de proprietate în RM	Grafic cu schimbarea formelor de proprietate din 1990 - pînă în prezent.		
2. Optimizarea utilizării resurselor în cadrul activității întreprinderii de construcții			
1. Uzura fondurilor fixe. Uzură fizică și morală. Cauzele uzurii. Amortizarea fondurilor fixe. 2. Indicatorii eficienței utilizării fondurilor fixe 3.Eficiența utilizării mijloacelor circulante. Indicatori de eficiență: nivelul cheltuielilor mc, coeficientul vitezei de rotație, viteza de rotație	Situații de problemă rezolvate pe variante repartizate anterior;	Fiecare situație în parte prezentată pe Foi A4 Grupa va fi divizată în subgrupe de lucru	Săptămîna 3-4
4. Productivitatea muncii și metodele de măsurare a ei			Săptămîna 5
5. Salariul brut și net			Săptămîna 6
3. Gestiunea veniturilor și cheltuielilor în activitatea de construcții montaj			

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Calculul punctului critic	Situații de problemă rezolvate pe variante repartizate anterior;	Fiecare situație în parte prezentată pe Foi A4	Săptămîna 7
2. Modul de repartizare a profitului în domeniul construcțiilor	Figură care să explice particularitățile repartizării profitului	Prezentarea pe foi A3	Săptămîna 8
3. Calculul prețului fără TVA	Situații de problemă rezolvate pe variante repartizate anterior;	Fiecare situație în parte prezentată pe Foi A4	Săptămîna 9

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Tema	Nr. de ore
1.	Analiza evoluției pieței produselor din lemn	2
2.	Determinarea uzurii anuale, acumulate, a valorii rămase a utilajelor Eficiența utilizării mijloacelor fixe și circulante	4
3.	Asigurarea întreprinderii cu personal	2
4.	Determinarea salariului net	2
5.	Identificarea pragului de rentabilitate	1
6.	Calculul profitului	2
7.	Determinarea valorii TVA	2
	Total	15

IX. Sugestii metodologice

Așa cum profesorul este cel care mediază prin intermediul metodelor procesul de cunoaștere, el este și cel care ia decizii cu privire la tactica aplicată în procesul de predare/învățare aplicată la curs.

A realiza o lecție bună nu înseamnă a-i determina pe elevi să rețină cât mai multe cunoștințe prezentate verbal de către profesor, ci a-i face să participe activ la procesul de predare-învățare. Simpla prezență a unui elev la lecție nu conduce automat la producerea învățării dorite. Ori de câte ori este posibil, cerințele sunt prezentate elevilor în contexte problematizante, încât să ridice probleme de gândire ce urmează a fi rezolvate prin efort propriu depus în acest sens. Predarea nu se va solda cu eficiența dorită atâta timp cât aceștia nu vor depune efortul cuvenit.

Pe parcursul disciplinei cadrul didactic se va axa pe metodele noi de predare/învățare cu aplicarea la ore a tehnicilor gândirii critice, precum: La evocare: GPP (la identificarea noțiunilor de tip: cost de producție, sistem de salarizare, activitate de producție a materialelor de construcții, etc), Graficul T; Graficul conceptual; RAI; la realizarea sensului se vor utiliza tehnici precum: Mozaic, Clustering, Diagrama VENN, Masa rotundă, Lectura ghidată, Sinelg; pentru reflexii se vor utiliza: Linia valorii; RAI, Carusell, etc.

Calitatea cunoștințelor depinde nu doar de procesul de predare propriu-zis dar și de capacitățile și aptitudinile elevilor de a formula propria părere asupra lucrurilor, evenimentelor și problemelor studiate, găsirea modalităților de a dezbate soluțiile cu privire la aceste probleme, alegerea rațională a soluțiilor optime și soluționarea propriu-zisă a problemei, mai ales în cadrul formării de specialist apți de a se descurca în orice mediu pe viitor la locul de muncă și în societate. Acest lucru e posibil doar atunci când metodica predării va fi mână în mână cu necesitățile elevilor.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Componentă indispensabilă a procesului didactic, evaluarea se realizează sub forma unui feedback neîntrerupt, menit să confirme sau să infirme acumularea de către elevi a cunoștințelor și abilităților. Un moment esențial al evaluării constă în formularea unor judecăți de valoare privind rezultatele obținute de elevi în urma efortului lor de învățare.

Astfel evaluarea elevilor va fi organizată la diferite etape ale disciplinei sub diferite forme și anume: chestionare orală, prezentarea informațiilor pe fișe, lucrul la tablă, prezentarea punctului de vedere și argumentarea poziției, test cu diferiți itemi, situații de integrare simulate și autentice.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Așa cum disciplina este mai mult teoretică și problematizată, tot ce va fi necesar pe parcursul orelor este: auditoriu dotat corespunzător cu tablă de scris cu cretă și pintboard, elevii vor avea calculatoare, foi A4, A3, A2, A1, fișe de lucru de diferite culori, markere de minim 3 culori, video proiector și planșe cu diferit conținut.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată această resursă	Numărul de exemplare disponibile
1	Taxa pe Valoare adăugată: Elemente privind conținutul, calculul și posibilitățile de implementare.-B.: Edit. AGER-Economistul, 1993.	Biblioteca IP Cenrul de excelență în Construcții	2
2	Gh. Șică, Costurile de producție în economia de piață.-B.: Editura Lumina LEX, 1993.	Biblioteca IP Cenrul de excelență în Construcții	1
3	T. Gherasim, M. Carauș, Calculația costurilor.- Ch., 1993.	Biblioteca IP Cenrul de excelență în Construcții	1
4	D.Moldovanu, Curs de teorie economică, editura ARC, Chișinău, 2004	Biblioteca ASEM	
5	Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845-XII din 03.01.1992 http://mec.gov.md/	Internet	
6	Anuarul statistic al Republicii moldova 2012-2016. http://statistica.md/	Internet	
7	Legea salarizării Nr.847 din 14.02.2002 http://lex.justice.md/	Internet	
8	Codul fiscal al Republicii Moldova Nr.1163 din 24.04.1997. http://fisc.md/	Internet	
9	N Țirușnicova, Analiza rapoartelor financiare, editura ASEM	Biblioteca ASEM, UTM	
10	Micro și macroeconomia – importanța cunoașterii acestora și a mecanismelor de funcționare conf. Univ. Dr. Chiu Alberta – Georgeta, Academia de Studii Economice București. http://steconomiceuoradea.ro/anale/volume/2006/finante-contabilitate-si-banci/18.pdf	Internet	
9	Lecții de economie. http://www.materie.ro/materie/producerul-si-factorii-de-productie-218	Internet	